

Dr. Tayyip Gökbiçgin
professzor úrnak,

Istanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
BEYAZIT-ISTANBUL

Tisztelt Professzor Ur!

Engedje meg, hogy mint "régi pécsi ismerősömet",
néhány kéréssel zavarjam.

Geleji Dezső budapesti újságíró a "Magyar Nemzet"
napilap 1966. február 13-iki számában beszámolt arról, hogy
Istanbulban a Topkapi Saray Kütüphanesi igazgatója, Hayrula
Ersa 1964. év végén néhány kibontatlan ládát felnyitott, s
ott az 1566. évi török hadjárat, Szigetvár ostromával foglal-
kozó krónikákat, török miniatúrákat talált. Sajnos, a Könyv-
tár igazgatójának nevét nem tudom biztosan, az újság Hayrula
Ersát írt.

Az újság megjelenése után Geleji Dezső új-
ságíróval felvettem a kapcsolatot, aki elmondotta, hogy Ju-
goszláv újságok foglalkoztak az újonnan megtalált anyaggal.
Ő cikkének anyagát ezekből vette át. Megmutatott egy Sziget-
várt ábrázoló török rajzot is, melyet az egyik jugoszláv új-
ságból vágott ki.

Tekintettel arra, hogy nem ismerem a Topkapi
Saray Kütüphanesi igazgatóját személyesen, címét sem tudom pon-
tosan, ezért fordulok most Önhöz.

Valószínűleg a Professzor Ur már nem emlék-
szik rám, amikor pár évvel ezelőtt a pécsi múzeumban járt, itt
találkoztam Önnel. A szigetvári várat ásom már 10 év óta, je-
lenleg a szeptemberi kiállításra készülök. Ehhez szeretném
feltétlenül megszerezni a Topkapi Saray Kütüphanesiben lévő
török miniatúrák másolatait, ezért a Könyvtárhoz fordultam.
Ezért kérem Önt is, hogy legyen segítségünkre. Az a kérésünk,
hogy olyan felvételt, illetve negatívot kapjunk, amiről meg-
felelő nagyságú fotokópiát tudunk készíteni. Amennyiben a raj-
zok színesek, nagyon kérjük, hogy színmagyarázatot is szíves-
kedjen a Könyvtár megadni, s esetleg módjukban áll, színes fel-
vételt kérünk. Ezzel nagyon leköteleznének bennünket. Nem tu-
dom, hogy az anyag publikálva van-e már. Amennyiben Istanbul-
ban már publikálták az anyagot, úgy nagyon kérjük a publikáció
címét, a könyv, illetve folyóirat nevét. Természetesen mindent
megírtam a Könyvtárnak, de kérem Önt, hogy nézzen utána, meg-
kapták-e értesitésemet, a pontatlan címzés miatt.

Levelemben megkértem a Könyvtár igazgatóját, hogy amennyiben anyagát publikálná Magyarországon is, a pécsi Janus Pannonius Múzeum megtiszteltetésnek venné, ha az évenként megjelenő évkönyvének egyik számában leközölhetné azt. Amennyiben a Professor Urnak volna valamilyen baranyai vonatkozású anyaga, szintén örömmel közzétenném, a Múzeumigazgatóság kérésére tolmácsolom ezt -. Önnek személy szerint azt tudom ígérni, hogy amennyiben baranyai vonatkozású anyagra lenne szüksége, mindig rendelkezésére állok.

Mégegyszer megkérném a Professor Urat, hogy beszéljen érdeklünkben a Könyvtár igazgatójával s levélkérésünkre ne zárkózzék el, hanem engedélyezze a megtalált anyagnak kiállításra való felhasználását. A magam szigetvári munkájához is kérem az engedélyt, hogy dolgozatomban felhasználhassam a török miniaturákat, természetesen a szokásos maximális hivatkozással.

Ezekon kívül a Professor Urat nagy szívelességre kérném. Az 1956. évi Hadtörténelmi Közleményekben Krizsán László leközölt egy török rajzot, melyet Fekete Lajos professzor hozott Törökországból, Istanbulból. A rajz számomra rendkívül érdekes, nemcsak tudományos, hanem kiállítási szempontból is. Sajnálatos azonban, hogy a rajzról készült, Magyarországra került fénykép az eredeti rajzot nem ábrázolta teljes nagyságban, a szövegrészek s a török ágyuállások részben hiányoztak. Tudomásom szerint a múlt évben Dr. Ruzsás Lajos, a pécsi Dunántúli Akadémiai Intézet történésze Önhöz fordult, jobb fényképért. Ezt a fényképet ismerem. Ez már lényegesen jobb, azonban itt is vannak lemaradások a jobb oldalon, ez világosan látszik a felvételtől. Nagyon lekötelezne a Professor Ur, ha erről a rajzról egy olyan jó fotót küldene, ahol a teljes rajz látszik, nemcsak a szigetvári vár, hanem az ágyuállások, valamint a feliratok is. A fotóból úgy látom, hogy a rajz eredetileg színes. Nagyon megköszönném, ha lenne szíves színmagyarázatokkal megírni, hogy az eredeti rajz melyik része milyen színű. Ugyanis az eredeti rajzon megegyező színben szeretném a szigetvári kiállításon az isztanbuli Szigetvár ostromát ábrázoló török rajz másolatát bemutatni. A rajzhoz tartozó adatokra is szükségem lenne. Milyen gyűjtemény őrzi, - leltári száma, - mérete, - a készítés ideje, - a művész neve, - önálló rajz-e vagy valamilyen krónika tartozéka? A rajz milyen technikával készült, tollrajz, vízfestékekkel színezve, - Ezek a kérdések azok, amelyekre nagyon szeretnék választ kapni. A rajzra természetesen nemcsak a kiállításnál van szükségem, hanem Szigetvárral foglalkozó dolgozatomban is ezt a jó másolatot szeretném felhasználni. A Professor Ur fáradtságát kívánságának megfelelően maradéktalanul viszonzni kívánom.

Ezen kívül volna még egy rendkívül nehéz kérésem. Mielőtt a hivatalos úton megkezdéném ennek az ügynek az intézését, megkérdezem a Professor Ur véleményét.

1896-ban Magyarország ezer éves fennállásának évfordulóján rendezett nagyszabású hadtörténelmi kiállításon többek között két ágyu is szerepelt, melyet a kiállítás időtartamára Istanbulból Magyarországra szállítottak. A kiállítási ismertető

szerint e kisméretű ágyuk az isztanbuli St. Irene Bazilika őrzi, s úgy tartják számon, mint Szigetvár ostroma után Isztambulba szállított hadizsákmányt. Itt mellékelem a kiállítás vezetőjének a két ágyuról szóló leírását, fotokópián. Fényképet sajnos a vezető nem közöl, csak leírást adott a két kis ágyuról, ezért Magyarországon erről a két szigetvári ágyuról nincs fénykép. Nagyon lekötelezne a Professzor Ur, ha megírná, hogy névszerint ki a fegyvergyűjtemény jelenlegi igazgatója, mi a gyűjtemény pontos, hivatalos neve, és mi a címe. Egyben megkérném, ha módjában állna és nem terhelném túlságosan kérésemmel, s ha lehetséges, beszéljen a kiállítás illetve gyűjtemény vezetőjével, s kérje meg nevünkben, hogy küldjön fényképfelvételt a két szigetvári ágyuról.

Az ágyukat nagyon szeretném a szigetvári kiállításon bemutatni. Arra is gondoltunk, hogy kölcsönkérnénk a két kis ágyut az ünnepi szigetvári időszakra, s egy török szakembert meghívánk, aki kísérné ezeket Isztambulból Szigetvárra. A szakember a kiállítás időtartama alatt a mi vendégünk lenne, s a kiállítás után a két ágyut visszaszállítaná. Erre kérném az Ön véleményét, hogy mit gondol, - lehetséges-e ez. Mi a lehetőségeket nem ismerjük. De ha Ön úgy gondolja, hogy ez sok problémával járna s nem lenne megvalósítható, akkor a hivatalos lépéseket ebben az ügyben nem tesszük meg s ekkor meg kell elégednünk a két ágyu fényképével is. A szigetvári bemutatásról fájó szívvel le kell mondanunk.

Elnézést kérek a Professzor Urtól, hogy ennyi elintézési valóval megterhelem, tudom, hogy mennyire elfoglalt, - ezt említette pécsi tartózkodásakor is - , mégis miután személyesen ismerem, megkérném, hogy amennyiben módjában áll, válaszoljon mielőbb, mivel a kiállítás előkészületei már folyamatban vannak, s az idő egyre sürget.

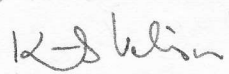
Engedje meg, hogy a Baranya megyei Múzeumigazgatóság küldeményét továbbítsam Önnek, az utóbbi években megjelent múzeumi évkönyveket, kiállítási vezetőket. E levéllel egyidejűleg a következő évkönyveket, kiadványokat adtam fel Önnek postán: A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961, 1962, 1963. A Pécsi Kötár, - A pécsi modern, magyar képtár, - Busójárás Mohácson, - A pécsi későrómai sirépitmények, - Baranya népe, - összesen 3db évkönyv, 5 kiadvány.

Ugy gondolom, hogy a régebbieket magyarországi tartózkodásakor már megkapta. Amennyiben tévednék, kérem értesítsen erről, s akkor visszamenőleg a többi is meg fogom küldeni.

Ismételten ígéretet teszek, hogy szíves fáradozásainak viszonzásául, amennyiben itteni anyagra volna szüksége megküldöm Önnek.

Szíves fáradozását előre is köszöni, s értesítését várja, a mielőbbi pécsi viszontlátásig, szívélyesen üdvözlí

Pécs, 1966. február 26.

/Kováts Valéria/
muzeológus

Magyar Hadtörténelmi Emlékeztér
az ezredéves országos kiállításra.
szerkesztette: Dr. Szendrei János.
Budapest, 1896.

A kiállítási vezető címe és fénykép
felvétel az istanbulban lévő 2
agyi leírásáról.

Tábori sugárágyú, (2 drb.) bronzból, fokozatosan vékonyodó csővel, a melyen négy gyűrűcsoport van. A cső közepe táján két kis stilizált delfin fül alatt 4.5 ctm. átmérőjű és 4.8 ctm. hosszú tengelyek vannak. A gyújtólyuk feletti domború gyűrűzet után az aranygyapjas rendjel szalagjával körülvett koronás birodalmi címér, e fölött pedig négyszögű keretben:

FERDINANDVS · | REX · ME · FECIT. | M. D. LII.

A cső elején levő 11 ctm. hosszú fogón III^XIXVII, a másik ágyún pedig III^CLXXXIII számok vannak bevésve.

A cső hossza: 2.08 m., a csőür átmérője 4.5 ctm.

A konstantinápolyi Szent Iréne bazilikában levő fegyvergyűjteményből. Szigetvárából elvitt hadizsákmány.

Abdul Hamid Szultán Ő Felsége.